

Received: 16 March 2020

Revised: 21 July 2020

Accepted: 20 August 2020

แบบแผนความเชื่อในวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลาง ที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล¹

BELIEF PATTERNS AND CONCEPT OF MIDDLE-CLASS MOTOPUNK SUBCULTURE IN BANGKOK METROPOLITAN REGION AND PERIMETER¹

พิชคุณ เรืองรอง²Pichkhun Reungrong²อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์³Adipon Euajarusphan³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัฒนธรรมย่อย (Subculture) ของกลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลางในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และเพื่อศึกษาแบบแผนความเชื่อที่ยึดถือปฏิบัติตามกันมาของกลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลางในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เครื่องมือการเก็บข้อมูล ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ (Informal interview) การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participative observation) โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด 11 คน รวมถึงการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการอีก 10 คน เมื่อได้มาซึ่งข้อมูลผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์โดยนำข้อมูลที่ค้นคว้าจากเอกสาร

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมรดกวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

¹ This article is a part of Thesis, Master of Arts Program in Management of Cultural Heritage and Creative Industries, College of Innovation, Thammasat University

² นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, email: pichkhunpalm@gmail.com

² Graduate Student, College of Innovation, Thammasat University, email: pichkhunpalm@gmail.com

³ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, email: adiponman@gmail.com

³ Thesis Advisor, PhD, College of Innovation, Thammasat University, email: adiponman@gmail.com

มาเชื่อมโยงกันกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และจะนำเสนอในรูปแบบของการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Analytical research)

ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นด้านวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลาง มีดังนี้ 1) วัฒนธรรมย่อยด้านพฤติกรรมกรรมการแสดงออก 2) วัฒนธรรมย่อยด้านการแต่งกาย และการเลือกใช้รถจักรยานยนต์ และ 3) วัฒนธรรมย่อยด้านทัศนคติของกลุ่มเด็กแว้น และประเด็นด้านแบบแผนความเชื่อที่ยึดถือและปฏิบัติตามกันมา มีดังนี้ 1) แบบแผนในการเสริมความงามรถจักรยานยนต์ 2) แบบแผนพฤติกรรมการขับขี่รถจักรยานยนต์ 3) แบบแผนความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ 4) แบบแผนความเชื่อกับความเป็นกลุ่ม และ 5) บทบาทของค่านิยมสั่งสมเป็นความเชื่อ

คำสำคัญ: เด็กแว้นชนชั้นกลาง; แบบแผนความเชื่อ; วัฒนธรรมย่อย

Abstract

The purpose of the current study is to investigate the subculture of the middle-class motopunk in Bangkok and its outlying districts as well as to examine their pattern of beliefs. The data were qualitatively collected through in-depth interviews, informal interviews, and participant observations. The main participants of the study were 11 motopunks and there were 10 participants taking part in the informal interviews. The obtained data from the interviews were then triangulated with the information from the documentary research, and the results were presented in the form of the analytical research.

The results of the current study revealed that the perspectives regarding the subculture of the middle-class motopunk are as follows: (i) the motopunk subculture in term of their behaviors and expressions, (ii) the motopunk subculture regarding clothing and motorcycle selection, and (iii) the motopunk subculture regarding their attitudes. In term of the belief pattern of the motopunk, the findings demonstrated that (i) the belief in the decoration of the motorcycles, (ii) the belief in motorcycle riding behaviors, (iii) the belief in holy objects and scared items, (iv) the belief in the aggregation in groups, and (v) the role of the valued belief were reported as the significant belief pattern of the motopunk.

Keywords: Beliefs; Moto-punk (DEK WEAN); Subculture

1. บทนำ

เด็กแว้นในปัจจุบันมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเห็นได้จากสื่อต่าง ๆ หรือในท้องถนนที่มีเด็กแว้นหลากหลายรูปแบบร่วมใช้ถนนสาธารณะต่าง ๆ ซึ่งจากสื่อสิ่งพิมพ์ออนไลน์ทำให้เห็นได้ว่าการเพิ่มขึ้นของกลุ่มวัฒนธรรมเด็กแว้นที่รวมอาศัยอยู่ในสังคมขนาดใหญ่ที่มีความหลงใหลในความเร็วหรือความท้าทายต่าง ๆ โดยปนัดดา ชำนาญสุข (2551, น. 8) ได้กล่าวไว้ว่ากระบวนการต่าง ๆ ของการเข้าสู่เส้นทางเด็กแว้นเริ่มมาจากการแข่งขันไม่ว่าจะเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ หรือแม้กระทั่งการมีส่วนร่วมในการรับชม ซึ่งส่งผลให้เยาวชนมีแรงบันดาลใจและความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงรูปแบบรถจักรยานยนต์ของตนเอง รวมไปถึงเกิดพฤติกรรมการเล่นแบบในการขับขี่รถจักรยานยนต์ ไม่ว่าจะเป็นท่าทางหรือความเร็วของรถจักรยานยนต์ การขับขี่รถจักรยานยนต์ของกลุ่มเด็กแว้น มี 2 ลักษณะ คือ การนัดรวมตัวเพื่อแข่งรถจักรยานยนต์ และการนัดรวมตัวเพื่อขี่รถจักรยานยนต์เล่น ในช่วงที่ถนนโล่งจะมีการแข่งรถจักรยานยนต์ควบคู่กับการขับขี่เล่น หรือรวมตัวกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปรับแต่งรถจักรยานยนต์

เมื่อมองในมุมมองของความเป็นกลุ่มวัฒนธรรม โดยพฤษวิธาน ชุมพล (2557, น. 93) ได้กล่าวไว้ว่า “วัฒนธรรมย่อย” หมายถึง วัฒนธรรมที่ดำเนินชีวิตโดยการให้ความแตกต่าง หรือบ้ายเบี่ยงไปจากผู้คนส่วนใหญ่ที่ใช้ชีวิตร่วมกันบนพื้นโลก แต่คำว่า “วัฒนธรรม” จะหมายถึง การดำเนินชีวิตร่วมกันของผู้คนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่เป็นกลุ่มใหญ่ ๆ เช่น จังหวัด ภูมิภาค หรือประเทศ เป็นต้น ซึ่งสังคมกลุ่มเด็กแว้นก็เป็นสังคมหนึ่งที่มีความชื่นชอบในเรื่องของรถจักรยานยนต์ จึงเป็นการหากกลุ่มสังคมที่ชื่นชอบในแบบเดียวกัน และกลุ่มทางสังคมนั้นจะมีอะไรที่คล้ายคลึงกัน เช่น ความคิด พฤติกรรม ความชื่นชอบ และมีสังคมที่คล้ายคลึงกันทำให้คนในสังคมสามารถอยู่ร่วมกันได้โดยไม่ขัดแย้งกัน จนกระทั่งกลุ่มทางสังคมของแต่ละบุคคลนั้นแตกต่างกันไป เนื่องจากมีเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายที่ต่างกัน ซึ่งเกี่ยวกับความเป็นตัวตนของบุคคลนั้นที่มีปัจจัยการดำเนินชีวิตที่ต่างกันอย่างไปจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้การรวมกลุ่มนั้นไม่สามารถเป็นไปได้อีก และหากกาลเวลาเปลี่ยนแปลงไปนั้น กลุ่มทางสังคมของแต่ละคนก็อาจจะเปลี่ยนแปลงไปด้วย เนื่องจากเงื่อนไขในชีวิตและปัจจัยอื่น ๆ

นอกจากนี้ในรูปแบบประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตของแต่ละคนแตกต่างกัน ทำให้เกิดการตีความกับสิ่งที่พบเจอต่างกัน จนกระทั่งมาอยู่ร่วมกันในสังคมทำให้ผู้คนที่มาจากต่างสังคมกันเกิดการปรับตัวเข้าหากันมากขึ้น เพื่อความอยู่รอดทางสังคม จึงก่อให้เกิดการสนทนา หรือการรวมกลุ่มเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้คนในสังคมได้มีพื้นที่ในการสนทนากันเพิ่มมากขึ้น และในการสนทนานี้เป็นการแลกเปลี่ยนสิ่งต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน อาทิ ทักษะคติ พฤติกรรม หรือประสบการณ์ในการดำเนินชีวิต สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญในการปรับตัว รวมถึงในความนิยม หรือการปฏิบัติของแต่ละกลุ่มก็ได้มีความแตกต่างกันออกไปจึงเรียกได้ว่าเป็น “วัฒนธรรมย่อย” หรือ “Subculture” ซึ่ง Brake (อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2544, น. 2) ได้ให้คำนิยามของคำว่า วัฒนธรรมย่อย หมายถึง พัฒนามาจากผู้คนที่อยู่ในสังคมและมีพฤติกรรมหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยกลุ่ม

วัฒนธรรมย่อยนี้มักแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของผู้คนที่ต่างออกไปจากวัฒนธรรมหลักทางสังคมมากกว่าที่จะถูกมองว่าเป็นกลุ่มที่มีวัฒนธรรมเฉพาะตน โดยการเป็นกลุ่มวัฒนธรรมย่อยเป็นสิ่งที่เห็นได้จากกลุ่มสังคมทั่วไป หรือการดำเนินชีวิตประจำวันที่จะเห็นได้จากกลุ่มคน ครอบครัว หรือสถาบันต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากการปลูกฝัง ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยการคัดกรองความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคลหนึ่งและถ่ายทอดไปยังอีกบุคคลหนึ่ง (Explicit knowledge) หรือวิธีอื่น ๆ ที่เป็นความประพฤติดังสังคมนั้น ๆ วัฒนธรรมย่อยเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่ง หากไม่ได้เป็นวัฒนธรรมก็จะมีไม่มีการเรียกได้ว่าเป็นกลุ่ม เพราะว่าเป็นกลุ่มวัฒนธรรมที่มีรูปแบบพฤติกรรมเดียวกัน และเป็นวัฏจักรในการดำเนินชีวิตโดยการรับอิทธิพลจากรุ่นหนึ่งและส่งไปยังอีกรุ่นหนึ่งในวิธีการต่าง ๆ

การถ่ายทอดวัฒนธรรมบางอย่างอาจรวมไปถึงวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ อย่างแบบแผนความเชื่อ และค่านิยม ซึ่งเป็นการรับอิทธิพลทางสังคมจากผู้ที่มีวุฒิภาวะมากกว่านั้นเป็นเพียงการดำรงชีพที่อยู่ภายใต้การปลูกฝังจากสภาพแวดล้อม แต่ในเมื่อเติบโตขึ้นการอาศัยอยู่ในสังคมใดสังคมหนึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิตเพราะเป็นการหาสิ่งที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกันทางด้านความคิด ทักษะคิด หรืออื่น ๆ เพราะฉะนั้น ค่านิยมเป็นตัวกลางสำคัญที่ขับเคลื่อนทางทัศนคติของตนให้เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ดังที่ ดิณฉนวนรณ สิริทรัพย์ทวี (2558, น. 8) กล่าวว่า ค่านิยมของสังคมนั้น หมายความว่า การปฏิบัติของคนส่วนใหญ่ในสังคม รวมไปถึงการปฏิบัติต่อสถานการณ์นั้นอย่างไร เพื่อที่จะกลายเป็นการกระทำตามค่านิยมของสังคม เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับเนื้อหาวิจัยเล่มนี้แล้ว การกระทำของกลุ่มเด็กแว้นก็เป็นค่านิยมของกลุ่ม ๆ หนึ่ง ซึ่งมันอาจไม่ใช่เรื่องที่ดี และค่านิยมของคนแต่ละสังคมก็ถือได้ว่ามีความแตกต่างกันออกไป ในมุมมองด้านกลุ่มจักรยานยนต์เด็กแว้นเป็นเช่นเดียวกันในการหลงใหลบางสิ่งบางอย่าง เช่น ความหลงใหลในรถจักรยานยนต์ เป็นต้น ซึ่งไม่ใช่เรื่องผิด แต่ส่วนใหญ่นั้นจะกระทำผิดกฎหมายมากกว่าผิดเรื่องความหลงใหลในสิ่งที่ชื่นชอบ ซึ่งมุมมองของแต่ละคนไม่ว่าจะเป็นไปในด้านบวกหรือด้านลบก็ไม่ใช่เรื่องผิด เพราะแต่ละคนก็มีทัศนคติที่ต่างกัน

ทั้งนี้ ทัศนคติของผู้คนในแต่ละกลุ่มนั้นมักเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือมีความรู้สึกคล้ายกัน ดังที่ Mun (1971, p. 77) กล่าวว่าไว้ว่า ทักษะคิด หมายถึง ความรู้สึก และความเห็น ที่ผู้คนมีต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจจะยอมรับหรือไม่ยอมรับให้กับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และทัศนคตินั้นทำให้ผู้คนเห็นชอบหรือเห็นต่างในเรื่องเดียวกันได้ โดยทัศนคติของประชากรส่วนใหญ่มักมีทั้งแง่บวกกับแง่ลบ ขึ้นอยู่กับความคิดและประสบการณ์ของบุคคลนั้น ๆ ดังในกรณีของบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากกลุ่มรถจักรยานยนต์เด็กแว้นทำให้เกิดทัศนคติต่อกลุ่มดังกล่าวไปในทางลบมากกว่าทางบวก แต่ทัศนคติที่เป็นมุมมองของกลุ่มเด็กแว้นที่มองในมุมมองของตนเองนั้น อาจเป็นผลมาจากทัศนคติที่ปลูกฝังจากผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า หรือมีวุฒิภาวะสูงกว่า เพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึงมุมมองในตัววัฒนธรรมนั้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ยึดถือและปฏิบัติตามความเข้าใจในทัศนคตินั้น ๆ ทั้งนี้ทัศนคติของผู้คนในแต่ละกลุ่มนั้นมักเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือมีความรู้สึกคล้ายกัน นอกจากนี้ทัศนคติ

ของเด็กแวนเองก็เป็นผลมาจากการปลูกฝังที่มีมุมมองในแง่เดียวเสมอ อาจเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับรถจักรยานยนต์ ที่เกี่ยวกับความชื่นชอบ หรือความหลงใหลในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับรถจักรยานยนต์ ซึ่งทัศนคติเป็นหลายตัวเลือกในสังคมต่าง ๆ ที่ขึ้นอยู่กับผู้คนในวัฒนธรรมเหล่านั้นเป็นผู้กำหนด ทัศนคติเป็นสิ่งที่ไม่สามารถเปลี่ยนได้ง่ายและยิ่งไปกว่านั้นหากผู้คนที่พบเจอเหตุการณ์ด้วยตนเองหรือถูกเล่าต่อกันมา เป็นการตอกย้ำทัศนคติที่เป็นทางลบอยู่เสมอ สุดท้ายทัศนคติเป็นสิ่งที่ทุกคนใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้เกิดความเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ซึ่งขึ้นอยู่กับการรับสารและส่งสารในบุคคลที่เป็นกลุ่มสังคมเดียวกันหรือต่างสังคมกัน

ดังนั้น จึงนำมาสู่ประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจทำการศึกษา คือ “แบบแผนความเชื่อในวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มเด็กแวนชนชั้นกลางที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” โดยการศึกษาในครั้งนี้จะตอบโจทย์ในข้อสงสัยเกี่ยวกับกลุ่มเด็กแวนชนชั้นกลางในรูปแบบความเป็นวัฒนธรรมมากกว่าการถูกปิดกั้นทางสังคมและในแง่มุมมองของกลุ่มเด็กแวนเกี่ยวกับแบบแผนความเชื่อที่ยึดถือของกลุ่มวัฒนธรรมที่ได้ปฏิบัติตามกันมาเพื่ออะไร และมีลักษณะอย่างไร ทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นการสร้างกรอบของวัฒนธรรมย่อย และแบบแผนความเชื่อที่ยึดถือและปฏิบัติตามกันมา โดยเป็นการกล่าวถึงปัจจัยหลักในการก่อให้เกิดกลุ่มทางวัฒนธรรมขึ้น ถ้าหากสามารถทำความเข้าใจในประเด็นและรูปแบบของวัฒนธรรมและแบบแผนความเชื่อกลุ่มนี้ได้ จะทำให้รู้จักความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มเด็กแวนกับความเป็นกลุ่มวัฒนธรรม

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาวัฒนธรรมย่อย (Subculture) ของกลุ่มเด็กแวนชนชั้นกลางในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2.2 เพื่อศึกษาแบบแผนความเชื่อที่ยึดถือปฏิบัติตามกันมาของกลุ่มเด็กแวนชนชั้นกลางในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

3. ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยเลือกศึกษาประชากรกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ กลุ่มประชากรเด็กแวนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยปริมณฑลนั้นจะครอบคลุม 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดสมุทรสาคร โดยศึกษาทั้งการดำเนินชีวิตและแบบแผนทางความเชื่อ รวมถึงศึกษางานวิจัยหรือหนังสือที่เกี่ยวกับปัญหาของเด็กแวนในสังคมไทยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมย่อยและแบบแผนความเชื่อทางสังคมควบคู่ไปด้วย ระยะเวลาการศึกษาคือ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563

นอกจากนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้เกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานการเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยผู้ที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจะต้องมี 4 ปัจจัย ดังนี้

3.1 ต้องเป็นกลุ่มเด็กแว้นที่จัดอยู่ในหมวดหมู่ชนชั้นกลาง โดยสังเกตได้จากองค์ประกอบต่าง ๆ อาทิ อดีตรวมเสริมความงามของรถจักรยานยนต์ที่เป็นสินค้าแท้และมีราคาสูง หรือการมีฐานะทางการเงินของตนเอง และครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง เป็นต้น

3.2 ต้องเป็นผู้ที่มีการแต่งกายอยู่ในลักษณะของเครื่องหมายการค้าที่จัดอยู่ในหมวดหมู่สินค้าราคาปานกลางของสินค้าทั่วไป

3.3 ต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือปริญญาตรี หรือเทียบเท่า

3.4 ต้องเป็นผู้ที่ซื้อมอเตอร์จักรยานยนต์ในระดับ 150cc ไปจนถึง 300cc หรือมีราคาไม่ต่ำกว่าหนึ่งแสนบาท

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แบบแผนความเชื่อในวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลางที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” กระบวนการวิจัย (Methodology) ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ (Documentary research) โดยการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี หรือวรรณกรรมต่าง ๆ รวมถึงการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ (Informal interview) และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participative observation) จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ โดยนำประเด็นหลัก (Major themes) มาพิจารณาแบ่งเป็นประเด็นย่อย (Sub themes) หรือหัวข้อย่อย (Categories) แล้วนำข้อมูลที่ค้นคว้าจากเอกสารมาเชื่อมโยงกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์ในลักษณะการพรรณนา (Description) ให้ข้อมูลเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งข้อมูลเชิงพรรณนานั้นเป็นข้อมูลที่มีรายละเอียดเชิงลึกพร้อมทั้งมีการอ้างอิงโดยตรงเกี่ยวกับที่มาของข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือจริงซึ่งจะเป็นการนำเอาเหตุและผลมาวิเคราะห์เข้าด้วยกัน เพื่อจะนำไปสู่คำตอบในการศึกษาและข้อสรุป

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

เด็กแว้น หมายถึง กลุ่มชนที่มีความชื่นชอบในด้านรถจักรยานยนต์ที่ให้เสียงดังเกินกฎหมายกำหนด หรือเป็นผู้ที่มีอุดมคติเกี่ยวกับรถจักรยานยนต์ที่เป็นไปในทางบวก รวมไปถึงการชื่นชอบหรือหลงใหลในการขับซิ่งรถจักรยานยนต์ รวมไปถึงการแต่งกายที่มีความเรียบร้อยเหมือนอยู่บ้าน ยีนส์ขาเดฟ ยีนส์สามส่วน กางเกงแบรนด์เนม โดยเฉพาะลายเดียวกับกางเกงแบรนด์ Holdem ในปัจจุบัน รองเท้าแตะ เสื้อยืด เสื้อเชิ้ตแขนสั้นลายจุด กระเป๋าสะพายข้างแบรนด์เนม หรือจะเป็นการสวมใส่หมวกกันน็อคแบรนด์ Index และต้องเป็นในรูปแบบครึ่งใบ

ชนชั้นกลาง หมายถึง กลุ่มเด็กแว้นที่มีฐานะอยู่ในระดับกึ่งกลาง โดยผู้ที่มีรายได้ปานกลางของประชากรไทย คือ ครอบครัวหรือบุคคลที่มีรายได้อยู่ระหว่าง 3,956-12,235 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อปี (World bank) และไม่ได้เป็นเด็กแว้นที่ได้รับการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 หรือบุคคลนั้นมีรายได้อยู่ปานกลาง โดยมีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 15,000-30,000 บาทต่อเดือน รวมไปถึงการแต่งกายหรือเครื่องประดับร่างกายที่มีเครื่องหมายการค้าสินค้าที่มีราคาค่อนข้างสูง หรือการเสริมความสวยงามให้กับรถจักรยานยนต์ที่ใช้จะไหล่เสริมความงามรถจักรยานยนต์แท้ และมีราคาสูง

วัฒนธรรมย่อย หมายถึง การย่อยกลุ่มทางวัฒนธรรมจากสังคมหรือวัฒนธรรมขนาดใหญ่ เมื่อเจาะลึกถึงวัฒนธรรมขนาดเล็กคือ วัฒนธรรมย่อย ซึ่งเป็นกระบวนการทางการปฏิบัติในพฤติกรรมบางอย่าง หรือมีทัศนคติ ที่นำไปสู่การเป็นวัฒนธรรมขนาดย่อมของผู้คนที่มีความคล้ายคลึงกัน เนื่องจากในวัฒนธรรมนั้นมีหลากหลายรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป และยังสามารถพัฒนากลุ่มวัฒนธรรมกลุ่มเล็ก ๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความสนใจในด้านต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล อาทิ กลุ่มวัฒนธรรมที่เป็นแฟนคลับนักร้องเกาหลี กลุ่มวัฒนธรรมการแข่งรถยนต์ หรือแม้แต่กลุ่มวัฒนธรรมเด็กแว้น เป็นต้น ก็ถือได้ว่าเป็นกลุ่มที่แยกย่อยออกไปจากวัฒนธรรมหลัก หรือเกิดการรวมกลุ่มขึ้นเป็นกลุ่มทางสังคมเพื่อทำให้เกิดเป็นวัฏจักรหรือวงจรของวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกัน เพื่อให้เกิดเป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มหรือเป็นแบบแผนในการปฏิบัติร่วมกัน ดังในงานวิจัยนี้ หนึ่งกลุ่มประชากรตัวอย่างในวัฒนธรรมย่อย คือ กลุ่มเด็กแว้น ที่ก่อให้เกิดเป็นสังคมหนึ่งขึ้นมาเพื่อตอบสนองสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้กับตนเองและสังคม

แบบแผนความเชื่อ หมายถึง การมีความเชื่อและยึดถือความเชื่อนั้นในการปฏิบัติตาม รวมไปถึงการก่อให้เกิดการทำซ้ำเป็นหมู่คณะหรือสังคมวัฒนธรรมนั้น ๆ ก็คือ การสืบทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง โดยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งเป็นการปลูกฝังตั้งแต่เกิดจนกระทั่งเติบโตขึ้นมาเป็นผู้มีวุฒิภาวะในสังคมหนึ่ง ๆ ผู้คนที่อยู่ในกลุ่มสังคมพร้อมที่จะเชื่อตามแบบแผนความเชื่อนั้น ๆ โดยไม่มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงสัยในความเชื่อ ซึ่งในกลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลางการปฏิบัติตามกันมากก็คือ การขับรถจักรยานยนต์ที่มีเสียงดัง การแต่งกายหรือแม้กระทั่งทัศนคติของแต่ละคน

5. ประโยชน์ของการวิจัย

5.1 ช่วยยกระดับความเข้าใจวัฒนธรรมย่อย (Subculture) ของกลุ่มประชากรเด็กแว้นชนชั้นกลาง

5.2 เสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลางเพื่อเปิดพื้นที่ในการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ให้กับสังคมเมือง

ประโยชน์ของการวิจัยทั้ง 2 ข้อนี้ เป็นแนวทางในการพัฒนาเพื่อปรับเปลี่ยนการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยส่งผลให้กลุ่มเด็กแว้นได้รับการยอมรับมากขึ้น ลดอคติต่อกลุ่มเด็กแว้น และผู้คนทั่วไปอาจจะได้รับ

ความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุที่น้อยลง โดยการมีพื้นที่เฉพาะให้เด็กแว้นในการแสดงออกที่ไม่ใช่บนถนนทั่วไปจะทำให้มีความเสี่ยงที่ลดน้อยลงตามไปด้วย ทั้งนี้ความเข้าใจในความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน อาจทำให้ปัญหาที่มีอยู่ในปัจจุบันลดน้อยลง เพราะวัฒนธรรมและความเชื่อเป็นเรื่องที่อ่อนไหวสำหรับผู้คนในกลุ่มวัฒนธรรมนั้น ๆ

6. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำเสนอผลการวิจัยได้ดังนี้

6.1 วัฒนธรรมย่อยด้านพฤติกรรมกรรมการแสดงออกของกลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลาง สามารถแยกได้ 5 ประเด็น ดังนี้

6.1.1 พื้นที่ในการปลดปล่อยอารมณ์ความรู้สึกไปกับรถจักรยานยนต์ การรวมกลุ่มของเด็กแว้นในสถานที่ที่เอื้อต่อการแสดงออก ในมุมมองของคนนอกกลุ่มเด็กแว้นอาจเป็นต้นตอของความน่ารำคาญหรือภัยสังคม แต่หากมองในมุมมองของเด็กแว้นชนชั้นกลางนั้น การแว้นเป็นเพียงพื้นที่ในการปลดปล่อยความรู้สึกไปกับสิ่งที่ชื่นชอบ

6.1.2 พื้นที่ในการแลกเปลี่ยนความรู้และทำกิจกรรม การรวมกลุ่มนั้นเป็นปัจจัยหนึ่งที่กลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลางใช้เพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ หรือสิ่งต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ในการรวมกลุ่มยังรวมไปถึงการทำกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การรับประทานอาหารร่วมกัน การขี่รถจักรยานยนต์ร่วมกัน การขี่รถจักรยานยนต์ไปในที่ใดที่หนึ่งร่วมกัน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของกลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลาง และเป็นการส่งผ่านวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ

6.1.3 การขี่รถจักรยานยนต์กับความท้าทายในความสามารถของตน เป็นอีกพฤติกรรมที่สังคมภายนอกมองว่าไม่เหมาะสม เป็นการขับขี่รถจักรยานยนต์ที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุทั้งต่อตนเองและผู้ร่วมทาง แต่ในมุมมองของเด็กแว้นชนชั้นกลางเป็นเพียงรูปแบบหนึ่งของการท้าทายความสามารถของตนเองที่แสดงออกในพื้นที่ที่เหมาะสม

6.1.4 การเดินทางไปสถานที่ต่าง ๆ โดยการขี่รถจักรยานยนต์เน้นกลุ่มขนาดใหญ่ กลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลางมีการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ อาทิ การขี่รถจักรยานยนต์ไปทำบุญ การทำบุญกับเด็กด้อยโอกาส โดยการรวมเงินเพื่อช่วยเหลือ เป็นต้น มุมมองจากคนภายนอกอาจมองเพียงว่าเป็นการรวมกลุ่มเพื่อขี่รถซึ่งอย่างเดียว

6.1.5 ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารภายในกลุ่ม เป็นภาษาที่สามารถเข้าใจได้ภายในกลุ่ม หรือภายในวัฒนธรรมแว้น โดยผู้คนภายนอกวัฒนธรรมจะไม่สามารถเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง จากที่ผู้วิจัยได้สังเกตถึงถ้อยคำหรือภาษาที่ใช้นั้น มีดังนี้ อาทิ ไล่ข้าง ขูดขาม ไล่เม็ด เป็นต้น ซึ่งถ้อยคำเหล่านี้เกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนเครื่องยนต์ทั้งสิ้น แต่ผู้คนทั่วไปจะไม่เข้าใจในคำเหล่านี้

6.2 วัฒนธรรมย่อยด้านการแต่งกาย และการเลือกใช้รถจักรยานยนต์ สามารถแยกได้ 2 ประเด็น ดังนี้

6.2.1 การแต่งกายของกลุ่มเด็กแว้น อັตลักษณ์ของเด็กแว้นที่สามารถแยกกลุ่มวัฒนธรรมได้อย่างชัดเจน กลุ่มเด็กแว้นมีการสื่อความเป็นอัตลักษณ์ออกมาให้ผู้อื่นได้เห็นถึงพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น การแต่งกาย เป็นต้น เป็นสิ่งที่กลุ่มเด็กแว้นแสดงให้เห็นตามสถานที่ต่าง ๆ เป็นรูปแบบเฉพาะกลุ่ม แสดงให้เห็นถึงการเป็นกลุ่มวัฒนธรรมย่อยประเภทหนึ่งได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น เนื่องจากการแสดงให้เห็นถึงความเป็นกลุ่มวัฒนธรรมย่อยจะต้องมีสิ่งทีคล้ายคลึงกันของผู้คนในกลุ่มเมื่อมีการรวมกลุ่มกันขึ้น อาทิ พฤติกรรมแนวทางการปฏิบัติ หรือทัศนคติที่ถูกถ่ายทอดออกมา เป็นต้น การเลือกใช้เสื้อผ้าแบรนด์ CC-Double O หรือแบรนด์อื่น ๆ ที่กำลังเป็นที่นิยมในหมู่ของเด็กแว้น ทำให้เห็นขอบเขตได้อย่างชัดเจนผ่านการเลือกใช้เครื่องแต่งกายต่าง ๆ โดยส่งผ่านพฤติกรรมการใช้ นอกจากนี้ยังสามารถแสดงให้เห็นถึงขอบเขตของค่านิยมภายในกลุ่มเด็กแว้นที่ปฏิบัติเป็นหมู่คณะ

6.2.2 การเลือกใช้รถจักรยานยนต์ของกลุ่มเด็กแว้น เป็นค่านิยมของกลุ่มเพื่อน ซึ่งเพื่อนเป็นกลุ่มที่วัยรุ่นให้ความสำคัญ และมีอำนาจตามค่านิยมที่หล่อหลอม โดยกลุ่มเพื่อนที่มีสิ่งที่ชื่นชอบรูปแบบเดียวกันหรือได้รับคำแนะนำต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเลือกใช้รถจักรยานยนต์จากผู้เชี่ยวชาญที่อยู่ร่วมกันภายในกลุ่มหรือผู้ที่อยู่ในวงการมาก่อนและมีประสบการณ์มากกว่า จากการสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมของผู้วิจัย พบว่ากลุ่มเด็กแว้นจะมีพฤติกรรมที่เหมือนกัน คือ มีค่านิยมตามกลุ่มเพื่อนเป็นหลักในการจับต้องวัตถุอย่างรถจักรยานยนต์เพื่อเป็นการตอบสนองต่อตนเอง ถ้าหากมองอีกมุมหนึ่งการเลือกใช้รถจักรยานยนต์ต่าง ๆ เป็นผลมาจากการได้รับคำสนับสนุนหรือการส่งเสริมจากกลุ่มเพื่อนในกลุ่มเดียวกัน เป็นการโน้มน้าวการบริโภครถจักรยานยนต์ที่อาจเป็นค่านิยมของกลุ่มเด็กแว้นในเวลาต่อมา โดยผู้ที่ชักจูงอาจจะเป็นบุคคลที่อยู่ในกลุ่ม หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีชื่อเสียงและมีความรู้ด้านรถจักรยานยนต์

6.3 วัฒนธรรมย่อยด้านทัศนคติของกลุ่มเด็กแว้น สามารถแยกได้ 3 ประเด็น ดังนี้

6.3.1 ทัศนคติต่อรถจักรยานยนต์เป็นมากกว่าพาหนะทั่วไป แต่จักรยานยนต์เป็นเรื่องของความชื่นชอบหลงใหลในรถจักรยานยนต์ ซึ่งมีคุณค่าทางจิตใจ รถจักรยานยนต์เหมือนคนที่ต้องการการดูแลที่ดี

6.3.2 ทัศนคติเกี่ยวกับบรรณประโยชน์ของรถจักรยานยนต์ กลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลางนั้นให้เหตุผลในการเลือกใช้รถจักรยานยนต์ว่า ประหยัดเวลาในการเดินทาง มีความสะดวกรวดเร็ว รวมถึงมีราคาที่ไม่แพง เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่ได้เป็นเพียงความชื่นชอบ แต่เป็นการคำนึงถึงอรรถประโยชน์ที่ได้รับจากรถจักรยานยนต์ รวมไปถึงการมีทัศนคติต่อรถจักรยานยนต์เพื่อใช้งานในชีวิตประจำวัน

6.3.3 ทัศนคติต่อตนเอง กลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลางมีความเชื่อว่าตนเองนั้นมีความรู้และทักษะที่ดีพอสมควรในการขับขี่รถจักรยานยนต์ รวมถึงความเชื่อมั่นในความคิดของตน

6.4 แบบแผนความเชื่อที่ยึดถือปฏิบัติตามกันมาของกลุ่มเด็กแว้น

แบบแผนในการเสริมความงามรถจักรยานยนต์ เป็นค่านิยมของกลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลางที่สืบทอดมาตั้งแต่อดีต หรือเรียกได้ว่าเป็นการสืบทอดทางความเชื่อ ในการเสริมความงามรถจักรยานยนต์ เพื่อเสริมสมรรถนะให้รถจักรยานยนต์ในการขับขี่ที่ดียิ่งขึ้น ซึ่งเป็นความเชื่อที่เป็นค่านิยมของเด็กแว้นชนชั้นกลางในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้การประดับยนต์เพราะเชื่อในความเป็นจุดเด่นและเอกลักษณ์ของรถจักรยานยนต์แต่ละรุ่นที่เป็นค่านิยมของช่วงเวลานั้น ๆ ซึ่งเป็นคุณค่าทางจิตใจของกลุ่มสังคมแว้นที่พึงสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน และเป็นสิ่งที่ช่วยตัดสินใจสำหรับการเลือกใช้รถจักรยานยนต์ได้ง่ายมากขึ้น จึงทำให้กลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลางเลือกบริโภคสิ่งของที่มีความคล้ายคลึงหรือเหมือนกันในกลุ่มสังคม เห็นได้จากความเป็นอยู่ของเด็กแว้นชนชั้นกลาง ในปัจจุบันที่มีค่านิยมในด้านของรถจักรยานยนต์รูปแบบเดียวกัน นอกจากนี้พฤติกรรมกรรมการลอกเลียนแบบทางทัศนคติหรือท่าทางเป็นไปตามค่านิยมของผู้คนในกลุ่ม เพื่อการอยู่ร่วมกันและสามารถสะท้อนความเป็นกลุ่มวัฒนธรรมตามแบบแผนความเชื่อ แบบแผนการขับขี่รถจักรยานยนต์ขึ้นอยู่กับรูปแบบของกลุ่มสังคมที่อาศัยอยู่ เป็นพฤติกรรมที่มีร่วมกันและยึดถือร่วมกัน โดยการสืบทอดพฤติกรรมต่าง ๆ จากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่งนั้นเป็นการคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของกลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลาง ด้วยการลอกเลียนแบบคนใกล้ชิด รวมถึงระบบของผู้มีอิทธิพล (Influencer) ในวงการเด็กแว้นชนชั้นกลางที่มีต่อเด็กแว้นผ่านตามช่องทางต่าง ๆ เหมือนกับการมีต้นแบบในพฤติกรรมต่าง ๆ เกิดเป็นความเชื่อจากผู้เชี่ยวชาญที่เป็นนักแข่งรถจักรยานยนต์ และเก็บเป็นความทรงจำ จึงนำมาปฏิบัติต่อในกระบวนการต่อไป

แบบแผนความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ มีผลต่อการขับขี่รถจักรยานยนต์ เป็นเรื่องราวของการให้ความเคารพและศรัทธาในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของรถจักรยานยนต์อย่างแม่นยำนางที่เป็นความเชื่อส่วนบุคคลของกลุ่มเด็กแว้น ผู้วิจัยได้สังเกตว่าส่วนใหญ่จะมีการปฏิบัติเหมือน ๆ กัน คือ การให้ความเคารพรถจักรยานยนต์โดยการกราบไหว้และอธิษฐานก่อนที่จะออกไปขี่รถจักรยานยนต์ร่วมกัน นอกจากนี้ในปัจจุบัน ยังมีกลุ่มเด็กแว้นบางกลุ่มที่เชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติ จากประสบการณ์ เช่น การประสบอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์ชนจนได้รับบาดเจ็บหรือสลบไป แต่ร่างกายกลับไม่ได้รับบาดเจ็บแม้แต่น้อย มีเพียงเลือดหนึ่งหยด บริเวณหน้าอกที่หาสาเหตุของเลือดหยดนั้นไม่ได้ โดยเชื่อว่าพระเครื่องที่ห้อยด้วยความเคารพและศรัทธา จึงทำให้เชื่อว่ามีบางสิ่งเหนือธรรมชาติคุ้มครองอยู่เสมอ สิ่งเหล่านี้ถูกเล่าต่อกันมาจนทำให้กลุ่มเด็กแว้นบางกลุ่มมีความเชื่อเรื่องความศรัทธา และการห้อยพระเครื่องเพื่อความปลอดภัยในการขับขี่รถจักรยานยนต์

แบบแผนความเชื่อกับความเป็นกลุ่ม เด็กแว้นเป็นกลุ่มที่อยู่ตามลำพัง ค่านิยมและความเชื่อภายในกลุ่มเป็นการสอดแทรกค่านิยมและความเชื่อต่าง ๆ จากการสนทนากับเพื่อนในกลุ่ม จนกระทั่งเกิดค่านิยมในรูปแบบเดียวกัน หรืออาจเกิดจากประสบการณ์ที่เล่าต่อ ๆ กันจึงทำให้เกิดความเชื่อครอบงำบุคคลหนึ่งโดยไม่รู้ตัว นอกจากนี้ยังเป็นการส่งต่อความเชื่อต่าง ๆ เพื่อความเป็นอัตลักษณ์เดิมของกลุ่มสังคมแว้นไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง อาทิ “การเคารพในตัวรถ เพราะรถมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ (แม่ย่านาง)” เป็นต้น เป็นความเชื่อ

ที่ยึดถือร่วมกันซึ่งเกิดจากระเบียบแบบแผนความเชื่อของกลุ่ม ผู้คนในกลุ่มต้องให้ความสำคัญและสนใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ หากไม่ให้ความสำคัญกับความเชื่อหรือระเบียบต่าง ๆ ก็จะไม่สามารถอยู่ร่วมกับกลุ่มได้

7. การสรุปผลและการอภิปรายผล

พฤติกรรมของกลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลางที่คนภายนอกมองในมุมมองของความคึกคะนอง การใช้รถจักรยานยนต์ด้วยความประมาท ทำให้ผู้อื่นมองว่าเด็กแว้นชนชั้นกลางเป็นกลุ่มคนที่ไม่ดี และสุ่มเสี่ยงต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม แต่ความเป็นจริง กลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลางเป็นกลุ่มทางวัฒนธรรม ถ้าหากมองในมุมมองของเด็กแว้นชนชั้นกลาง เป็นเพียงความชื่นชอบและความหลงใหลของผู้ที่ยึดติดกับรถจักรยานยนต์เหมือนกันมาอยู่ร่วมกัน แต่ในสังคมไม่มีพื้นที่ในการแสดงออกให้กับกลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลางเท่าที่ควร เด็กแว้นชนชั้นกลางจึงนำเสนอตนเองออกมาในรูปแบบดังกล่าวในสถานที่สาธารณะ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นไปตามระเบียบของกลุ่มสังคมที่ถูกกำหนดไว้ก่อนหน้าซึ่งถูกส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น รวมไปถึงการเลียนแบบพฤติกรรมผู้มีชื่อเสียงในวงการเด็กแว้น ดังที่ เฟอร์มันน์ (1990 อ้างถึงใน ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2549, น. 336-339) กล่าวว่า เนื่องจากวัยรุ่นเป็นช่วงจากวัยเด็กที่กำลังดำเนินเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ เรียกว่าอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นช่วงที่กำลังดำเนินการลอกเลียนแบบบทบาทของวัยผู้ใหญ่ในหลาย ๆ ด้าน ในกรณีของเด็กแว้นชนชั้นกลางนั้นมีการเลียนแบบผู้คนรอบข้าง สังคมใกล้ชิด หรือผู้มีชื่อเสียงในวงการ จึงสะท้อนให้เห็นถึงการลอกเลียนแบบพฤติกรรมเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินชีวิต อาทิ พฤติกรรมการขับซิ่งรถจักรยานยนต์ด้วยความรวดเร็ว เป็นต้น

ยิ่งไปกว่านั้น การเป็นกลุ่มทางวัฒนธรรมในด้านแนวทางการใช้ภาษา เป็นวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เพราะภาษาที่ใช้กันภายในกลุ่มจะเข้าใจกันเพียงผู้คนที่อยู่ในกลุ่ม คนภายนอกกลุ่มไม่สามารถเข้าถึงแนวทางของภาษาในกลุ่มวัฒนธรรมนี้ได้อย่างถ่องแท้ อาทิ ไส้ซ่าง ขูดขาม ไส้เม็ด เป็นต้น โดยความหมายของคำเหล่านี้ มีดังนี้ คำว่า “ไส้ซ่าง” หมายถึง การปรับเปลี่ยนชิ้นส่วนที่อยู่ในระบบส่งกำลังของเครื่องยนต์ คำว่า “ขูดขาม” หมายถึง การเปิดร่องให้เม็ด หรือตุ้มถ่วง ภายในเครื่องยนต์วิ่งได้สูงขึ้น เพื่อไปดันขามขับให้ชิดมากขึ้นมีผลทำให้สายพานวิ่งได้สูงขึ้น และคำว่า “ไส้เม็ด” หมายถึง การเปลี่ยนแปลงอัตราทดของระบบส่งกำลัง โดยถ้าเรานำมาเทียบกับรถมอเตอร์ไซค์ในระบบโซ่ การเพิ่มเม็ด (ตุ้มถ่วง) ให้หนักขึ้น เท่ากับการลดสเตอร์หลังของรถจักรยานยนต์ และในขณะเดียวกัน ลดเม็ดให้เบา ก็คือ การเพิ่มสเตอร์หลังของรถจักรยานยนต์ (เพิ่มความเข้าใจ ความหมาย) คำเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เกี่ยวกับเครื่องยนต์ของรถจักรยานยนต์ทั้งสิ้น เมื่อนำมาใช้ในการสนทนาภายในกลุ่มภาษาเหล่านี้จะทำให้เกิดความเข้าใจและการโต้ตอบกัน จึงแสดงให้เห็นความเป็นกลุ่มวัฒนธรรมที่มีความเข้าใจในภาษาเฉพาะของกลุ่มตนที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของภาษาได้ถูกกำหนดขึ้นโดยกลุ่มแว้น

แนวทางการแต่งกายและการเลือกใช้รถจักรยานยนต์ อัตลักษณ์ของกลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลางที่แสดงออกในรูปแบบของการแต่งกาย การเสริมความงามรถจักรยานยนต์ หรือการเลือกใช้รถจักรยานยนต์

มีการเลือกใช้รถจักรยานยนต์ตามกระแสและความนิยมของกลุ่ม อาทิ Yamaha Xmax300 หรือ Honda PCX150 เป็นต้น ซึ่งค่านิยมต่าง ๆ เกิดมาจากการปลูกฝังจากสถาบันครอบครัว ผู้ที่อยู่รอบข้าง หรือร้านจำหน่ายอุปกรณ์ประดับยนต์ เป็นต้น โดยค่านิยมกับความยึดถือเหล่านั้น ต้องคล้อยตามกันอยู่เสมอ ดังที่ ทศพร กาญจนากาศ (2528, น. 55-56) กล่าวว่า “ค่านิยม” หมายถึง สิ่งที่คุณเห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง และพร้อมที่จะปฏิบัติตาม ค่านิยมอาจรวมถึงวัตถุประสงค์ต่าง ๆ และการดำเนินชีวิตของแต่ละคนหรือแต่ละสังคม

ด้านทัศนคติที่เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตของกลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลาง เป็นการเรียนรู้และการปลูกฝัง ค่านิยมบางประการผ่านสิ่งเร้าต่าง ๆ ภายในกลุ่มเด็กแว้น เช่น อิทธิพลของรุ่นพี่ในกลุ่ม กิจกรรมกลุ่มที่ได้ทำร่วมกันดังที่ เชิดศักดิ์ โฆวาสีธี (อ้างถึงใน รุ่งนภา บุญคุ้ม, 2536, น. 20) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ประสบการณ์ที่ทำให้เกิดความรู้สึกที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ซึ่งอาจเป็นความรู้สึกที่ถูกกระทำโดยสิ่งเร้า ที่มาจากภายนอก เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ยากและจะแสดงออกมาให้เห็นได้ชัด

แบบแผนความเชื่อของกลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลางที่มีการสืบทอดต่อกันมาจากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง ที่เกิดจากการปลูกฝังและสืบทอดจากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง อาทิ ความเชื่อเกี่ยวกับการขับขี่ สิ่งเหล่านี้ เป็นตัวจำกัดความเป็นตัวตน และการเป็นกลุ่มสังคมเพื่อให้แยกออกจากกลุ่มสังคมวัฒนธรรมหลัก และเป็นความเชื่อที่ทุกคนเชื่อเพื่อคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของกลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลาง

8. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “แบบแผนความเชื่อในวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มเด็กแว้นชนชั้นกลางที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องเพศสถานะ ที่ส่วนใหญ่แล้ว เด็กแว้นชนชั้นกลางจะต้องมีเฉพาะเพศชายที่เป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ และเพศหญิงที่ถูกเรียกว่า “สก็อย” เป็นเพศที่ต้องซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์อย่างเดียวหรือไม่ หรือสก็อยก็สามารถขี่รถจักรยานยนต์ได้เหมือนกัน หรือเป็นเพียงแรงขับเคลื่อนทางเพศของเพศชาย (แว้น) เท่านั้น

9. รายการอ้างอิง

- กาญจนากา. (2544). *ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: เอ็ดดิสันเพรส โปรดักส์.
- ดิฉนวนวรรณ สิริทรัพย์ทวี. (2558). *ค่านิยมทางสังคมและรูปแบบการดำเนินชีวิตส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อ สติกเกอร์ในแอปพลิเคชันไลน์ ของกลุ่มคนวัยทำงานและกลุ่มนักศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพมหานคร.
- ทศพร กาญจนากาศ. (2528). *การศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติตน ตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 7* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

- ปนัดดา ชำนาญสุข. (2551). *เร่รัก รุนแรง โลกชายขอบของนักบิด*. กรุงเทพมหานคร: เบนไทย.
- พฤทธิสถาน ชุมพล. (2557). *ระบบการเมืองความรู้เบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งนภา บุญคุ้ม. (2536). *ทัศนคติของพัฒนากร ต่อนโยบายการจัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาด: ศึกษากรณีศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชน เขตที่ 3*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ศรีเรื่อน แก้วกังวาล. (2549). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย วัยรุ่น-วัยสูงอายุ* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Mun, L. (1971). *Norman, introduction to psychology*. Boston: Houghton Muffin.